

- 5 Blandizzi C, Tuccori M, Colucci R, et al. Role of coxibs in the strategies for gastrointestinal protection in patients requiring chronic non-steroidal anti-inflammatory therapy. *Pharmacol Res.* 2009 feb;59(2):90-100.
- 6 Bernelot Moens HJ, van Croonenborg JJ, Al MJ, et al. Richtlijn NSAID-gebruik en preventie van maagschade. Utrecht: Kwaliteitsinstituut voor de Gezondheidszorg CBO; 2003.
- 7 Jarupongprapa S, Ussavasodhi P, Katchamart W. Comparison of gastrointestinal adverse effects between cyclooxygenase-2 inhibitors and non-selective, non-steroidal anti-inflammatory drugs plus proton pump inhibitors: a systematic review and meta-analysis. *J Gastroenterol.* 2013 jul;48(7):830-8.
- 8 van der Linden MW, Gaugris S, Kuipers EJ, et al. COX-2 inhibitors: complex association with lower risk of hospitalization for gastrointestinal events compared to traditional NSAIDs plus proton pump inhibitors. *Pharmacoepidemiol Drug Saf.* 2009 okt;18(10):880-90.
- 9 Chan FKL, Hung LCT, Suen BY, et al. Celecoxib versus diclofenac and omeprazole in reducing the risk of recurrent ulcer bleeding in patients with arthritis. *N Engl J Med.* 2002 dec 26;347(26):2104-10.
- 10 Chan FKL, Hung LCT, Suen BY, et al. Celecoxib versus diclofenac plus omeprazole in high-risk arthritis patients: results of a randomized double-blind trial. *Gastroenterology.* 2004 okt;127(4):1038-43.
- 11 Lai KC, Chu KM, Hui WM, et al. Celecoxib compared with lansoprazole and naproxen to prevent gastrointestinal ulcer complications. *Am J Med.* 2005 nov;118(11):1271-8.
- 12 Scheiman JM, Yeomans ND, Talley NJ, et al. Prevention of ulcers by esomeprazole in at-risk patients using non-selective NSAIDs and COX-2 inhibitors. *Am J Gastroenterol.* 2006 apr;101(4):701-10.
- 13 Rahme E, Barkun AN, Toubouti Y, Scalera A, Rochon S, Leloir J. Do proton-pump inhibitors confer additional gastrointestinal protection in patients given celecoxib? *Arthritis Rheum.* 2007 jun 15;57(5):748-55.
- 14 Chan FKL, Wong VWS, Suen BY, et al. Combination of a cyclooxygenase-2 inhibitor and a proton-pump inhibitor for prevention of recurrent ulcer bleeding in patients at very high risk: a double-blind, randomised trial. *Lancet.* 2007 mei 12;369(9573):1621-6.
- 15 Barkun AN, Bardou M, Kuipers EJ, et al. International consensus recommendations on the management of patients with nonvariceal upper gastrointestinal bleeding. *Ann Intern Med.* 2010 jan 19;152(2):101-13.

Farmacokinetiek van panitumumab bij een patiënt met verminderde leverfunctie

Sander Borgsteede

Panitumumab is geregistreerd voor de behandeling van dikkedarmkanker met uitzaaiingen. Het is waarschijnlijk dat ook patiënten met een verminderde leverfunctie baat kunnen hebben bij behandeling met panitumumab: veel patiënten met dikkedarmkanker hebben uitzaaiingen naar de lever en/of deze patiënten hebben al een leveraandoening. De farmacokinetiek bij patiënten met een verminderde leverfunctie is evenwel niet onderzocht.

In deze casus presenteren Krens e.a. de farmacokinetiek van panitumumab bij een patiënt met verminderde leverfunctie gedurende twee cycli van twee weken en vergelijken die met patiënten met een gewone leverfunctie (uit bestaande gegevens). De resultaten toonden aan dat de farmacokinetiek vergelijkbaar was en dat de verminderde leverfunctie bij zulke patiënten geen belemmering was om panitumumab te gebruiken.

De hier besproken studie draagt op een praktische manier bij aan de kennis over geneesmiddelen bij een specifieke patiëntenpopulatie, in dit geval patiënten met een verminderde leverfunctie. Aan dergelijke studies is veel behoef-

te: veel middelen worden in de praktijk toegepast bij speciale populaties zoals kinderen of andere patiënten met een andere farmacokinetiek bij verminderde nier- of leverfunctie. De afgelopen periode is over doseeradviezen bij patiënten met nierfunctiestoornissen en bij kinderen veel kennis ontwikkeld die toegankelijk is via het *Kinderformularium* en het zakboek *Verminderde nierfunctie*. Kennis over een goede dosering bij leverfunctiestoornissen ontbreekt voor veel geneesmiddelen. Voor een goede begeleiding van patiënten met een leverziekte is deze kennis essentieel. Dit *case report* laat zien dat een nauwkeurige beschrijving van de farmacokinetiek bij één patiënt inzicht kan geven in de veilige toepassing van een middel bij patiënten met een verminderde leverfunctie.

- Krens LL, Baas JM, de Jong FA, Guchelaar HJ, Gelderblom H. Pharmacokinetics of panitumumab in a patient with liver dysfunction: a case report. *Cancer Chemother Pharmacol.* 2014 feb;73(2):429-33.

Borgsteede S. Farmacokinetiek van panitumumab bij een patiënt met verminderde leverfunctie. *PW Wetenschappelijk Platform.* 2014;8:e1407.